

**LETNA PRIPRAVA
PREDMET: SLOVENŠČINA
(šolsko leto 2025/2026)**

PROGRAM: POKLICNO-TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE (FRIZERSKI TEHNIK)

ŠTEVILO UR POUKA na leto/teden: 136/4

LETNIK: DRUGI

UČNO GRADIVO ZA DIJAKE:

Mlada obzorja. Književnost 5 (Učbenik za drugo leto poklicno-tehniškega izobraževanja)

Besede 5 (Učbenik/učni listi/DZ)

UČNE OBLIKE: frontalni pouk, delo v skupinah, delo v dvojicah, individualno delo, delo z besedilom

UČNE METODE: razlaga, metoda reševanja problemov, igra vlog, metoda neposrednega/posrednega opazovanja, metoda sodelovalnega učenja, metoda problemske razlage, metoda pogovora, metoda sistemizacije podatkov, seminarsko delo dijakov

UČNI PRIPOMOČKI: slikovni material, projektor, računalnik, učbenik, delovni zvezek, tabelski zapis, učni in delovni listi, knjige, revije, spletni viri

USMERJEVALNI/SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Dijaki:

1. se zavedajo pomembne vloge slovenskega jezika in sporazumevanja v svojem osebnem, družbenem in poklicnem življenju;
2. razvijajo sporazumevalno zmožnost v slovenskem knjižnem jeziku;
3. razvijajo zmožnost pogovarjanja, poslušanja, in branja raznih besedil ter zmožnost ustnega in pisnega sporočanja;
4. pri književnem pouku se usposabljaajo za branje in interpretacijo literarnih besedil na ravni razmišljujočega bralca: doživljajo, razumevajo, aktualizirajo in s pomočjo svojih izkušenj vrednotijo ter poimenujejo predvsem idejno-tematske plasti literarnih besedil; ta so iz domače in prevodne sodobne, novejšje in starejše književnosti in so po dogovoru pri pouku izbrana izmed predlogov v katalogu;
5. ob srečevanju z raznovrstnimi motivi, temami in idejnimi plastmi književnih besedil razvijajo lastno samopodobo, zmožnost empatije, strpnosti, moralni in socialni čut, ob tem pa razvijajo tudi širšo sporazumevalno zmožnost tvorjenja in sprejemanja raznovrstnih neliterarnih besedil;
6. ob branju in interpretaciji literarna besedila umeščajo v prostor in čas, se seznanjajo z njihovimi avtorji ter s temeljnimi kulturnozgodovinskimi okoliščinami njihovega nastajanja in sprejetosti pri bralcih;
7. ob branju in razvrščanju besedil se sistematično seznanjajo z razvojem slovenske književnosti in s sočasnimi temeljnimi deli in avtorji iz evropske oz. svetovne književnosti, ki so pri pouku izbrana izmed predlogov v katalogu; prek spoznavanja osnovnih potez literarnega razvoja razumejo pomen slovenske književnosti kot pomembnega gibala v slovenskem kulturnem in družbenem razvoju ter spoznavajo njen razvoj ter pomen v primerjavi z drugimi evropskimi kulturnimi okolji.

Letnik	Tematski sklop (učna situacija, kompetenca)	Operativni cilji		Tema (vsebina, prvine za interpretacijo)	Minimalni standard	Oblika preverjanja in ocenjevanja znanja	Način preverjanja in ocenjevanja znanja
2.	KNJIŽEVNOST V ČASU IN PROSTORU EVROPSKA MODERNA MODERNA NA SLOVENSKEM EVROPSKA KNJIŽEVNOST V PRVI POLOVICI 20. STOLETJA SLOVENSKA KNJIŽEVNOST V PRVI POLOVICI 20. STOLETJA	35	Dijaki se ob branju besedil sistematično seznanijo z razvojem slovenske književnosti ter s sočasnimi temeljnimi deli evropske književnosti. Razvijajo medkulturno zmožnost, primerja- jo sodobno miselnost in vrednote s tistimi, ki se jim kažejo v prebranih besedilih. Dodatno si sistem pojmov in vrednot razvijajo ob medpredmetnih povezavah z drugimi družboslovnimi in humanističnimi	Slovenci ob koncu 19. stoletja, moderna, predstavniki moderne in sopotniki. Evropske literarne smeri – nova romantika, dekadenca, simbolizem in impresionizem – ter vpliv na slovensko moderno. Glavni predstavniki. Teme in oblike Kettejevega, Murnovega, Cankarjevega in Župančičevega pesništva. Vrste Cankarjevega pripovedništva. Značilnosti Cankarjeve dramatike. Moderna v Evropi O. Wilde: Saloma Moderna na Slovenskem I. Cankar: Martin Kačur; I. Cankar: Hlapci Evropska književnost v prvi polovici 20. stoletja F. Kafka: Preobrazba	Branje, razumevanje, razlaga vsebine, oblike in sloga izbranega lirskega, epskega in dramskega besedila iz obdobja moderne, aktualizacija sporočila. Ob konkretnih primerih poznavanje in razumevanje pojmov: moderna, nova romantika, simbolizem, impresionizem, dekadenca, podoknica, črtica, pesem v prozi, satira. Branje in razumevanje besedila izbranega predstavnika evropske novoromantične književnosti ter njegova idejno-tematska in slogovna interpretacija. Oznaka oseb.	- skupinska - individualna	- ustno ocenjevanje - pisno ocenjevanje

			predmetnimi področji (zgodovina, umetnostna zgodovina, gledališče, arhitektura)	Slovenska književnost v prvi polovici 20. stoletja Od ekspresionizma do socialnega realizma S. Kosovel: Kons. 5; I. Pregelj: Matkova Tina; M. Kranjec: Režonja na svojem; S. Grum: Dogodek v mestu Gogi Eksistencializem in književnost absurda A. Camus: Tujec; J. P. Sartre: Zaprta vrata <i>*druga izbrana besedila</i>	Dijak bere, razume in komentira eno ekspresionistično in eno socialnorealistično besedilo; pri tem zna razložiti idejno-tematske prvine in prepozna najznačilnejše zvrstno-slogovne prvine. Pozna časovni okvir in umetnostne smeri, ki jim pripadajo prebrana besedila. Dijak zna označiti literarne osebe.		
2.	SLOVENSKA KNJIŽEVNOST OD LETA 1945 DO SODOBNOSTI	35	Dijaki ob branju in interpretaciji literarna besedila umeščajo v prostor in čas, se seznanjajo z njihovimi avtorji ter s temeljnimi kulturnozgodovinskimi okoliščinami njihovega nastajanja in sprejetosti pri bralcih. Dijaki spoznavajo družbeno in	Književni (umetnostni) pojavi v slovenski književnosti druge polovice 20. stoletja: intimizem, modernizem, književnost eksistencializma in absurda, ludizem, reizem, družbenokritični realizem, postmodernizem. Likovne, fotografske, filmske upodobitve, uglasbitve, medijske predelave književnih besedil iz tega obdobja LIRIKA: G. Strniša: Večerna pravljica; D. Zajc: Črni deček; T. Šalamun: Gobice;	Dijak bere, razume in komentira eno lirsko, eno pripovedno in eno dramsko besedilo oz. odlomek; pri tem zna razložiti idejno-tematske prvine in prepozna najznačilnejše zvrstno-slogovne prvine. Opiše značilnosti eksistencializma in absurda, intimizma, modernizma in postmodernizma. Ob prebranem besedilu izrazi svoje mnenje o	- skupinska - individualna	- ustno ocenjevanje - pisno ocenjevanje

			duhovnozgodovinsko utemeljenost te književnosti, sodobna nasprotja in stiske, ki se kažejo v njej, ter načine njenega izražanja. Mogoča je medpredmetna povezava z zgodovino, s sociologijo in filozofijo, in sicer pri spoznavanju in vrednotenju kulturno-zgodovinskih okoliščin, ki so vplivale na nastanek besedil. Pri spoznavanju književnosti eksistencializma in absurda je aktualna medpredmetna povezava s filozofijo, pri označevanju modernističnih književnih smeri pa povezava z	K. Kovič: Južni otok; A. Šteger: 10 prošenj za lahko noč. EPIKA: C. Kosmač: Tantadruj; V. Zupan: Menuet za kitaro; A. Skubic: Fužinski bluz. DRAMATIKA: D. Smole: Antigona; D. Jančar: Veliki briljantni valček. <i>*druga izbrana besedila</i>	bivanjski problematiki sodobnega človeka. Označi literarne osebe.		
--	--	--	---	---	--	--	--

			drugimi vrstami umetnosti. Razvijajo medkulturno zmožnost, primerja- jo sodobno miselnost in vrednote s tistimi, ki se jim kažejo v prebranih besedilih. Dodatno si sistem pojmov in vrednot razvijajo ob medpredmetnih povezavah z drugimi družboslovnimi in humanističnimi predmetnimi področji (zgodovina, umetnostna zgodovina, gledališče, arhitektura)				
2.	ANALIZA IN INTERPRETACIJA UMETNOSTNIH BESEDIL (PRIPRAVE NA POKLICNO MATURO)	5	Dijaki berejo, analizirajo, vrednotijo znana in neznana umetnostna besedila, po	- znana in neznana besedila oz. odlomki - ponavljanje bistvenih značilnosti že obravnavanih lit. besedil (iz 1., 2. in 3. letnika SPI programa in 1. letnika PTI programa)	Branje in razumevanje izbranega literarnega besedila, govorna ali pisna predstavitev osebnega bralnega doživetja. Dijak		

			navodilih pišejo vodene in samostojne interpretacije.		upošteva navodila za pisanje, zna opredeliti besedilo glede na književno zvrst, povzame ali obnovi besedilo le z manjšimi vsebinskimi napakami, skopo označi literarne osebe, prostor in čas, izrazi mnenje o dogajanju v besedilu (brez utemeljevanja), besedilo logično členi. Ne ponavlja istovrstnih jezikovnih napak		
--	--	--	---	--	---	--	--

*Obravnavana so tudi besedila v skladu s katalogom znanja po izboru in presoji učiteljice.

Letnik	Tematski sklop (učna situacija, kompetenca)	Razdelitev ur sklopa		Operativni cilji	Tema (vsebina)	Minimalni standard	Oblika preverjanja in ocenjevanja znanja	Način preverjanja in ocenjevanja znanja
		Teorija						
2.	JEZIK IN BESEDILO ZAPISANO BESEDILO SODOBNI JEZIKOVNI PRIROČNIKI BESEDOTVORJE SLOVNIČNA SESTAVA BESEDIL	20		Dijaki razvijajo zmožnost poslušanja in branja raznih besedil ter zmožnost ustnega in pisnega sporočanja. Tvorijo učinkovita, ustrezna, razumljiva in jezikovno pravilna ustna in pisna besedila. Dijaki razvijajo zmožnost poslušanja in branja raznih besedil ter zmožnost ustnega in pisnega sporočanja. Tvorijo učinkovita, ustrezna, razumljiva in jezikovno pravilna ustna in pisna besedila.	Značilnosti zapisanega besedila; Dejavniki sporočanja; Faze sporočanja; Nebesedne prvine zapisanega besedila; Strip; Načela uspešnega sporočanja. Utrjevanje snovi. Sodobni jezikovni priročniki: SS, SP in SSKJ. Besedotvorje, tvorjenost besed: nastanek in vrste tvorjenk. Pisanje skupaj in narazen. Slovnična sestava povedi: Poved in stavek; stavčni členi: povedek; osebek;	Dijaki poznajo zgradbo besedilne vrste in jo znajo tvoriti, poimenujejo besedilno vrsto, v vsebini zajamejo vsaj polovico smiselnih podatkov, podatke navajajo natančno, upoštevajo družbeno vlogo sporočevalca in naslovnika, istovrstnih jezikovnih napak ne ponavljajo. Poznajo temeljne zvočne in vidne nebesedne spremljevalce govorjenja. Poznajo geselski članek v SSKJ in ga znajo uporabljati. Poznajo razmerja med besedami, poznajo načine nastajanja novih besed (tvorjenk). Dijaki ločijo med stavkom in povedjo,	- skupinska - individualna	- ustno ocenjevanje - pisno ocenjevanje

					predmet; prislovno določilo. Zveza stavkov: priredja in podredja.	poznajo glavne stavčne člene in jih smiselno uporabljajo v povedi. Ločijo med podredno in priredno zloženo povedjo, obe znajo tvoriti. Poznajo vrste priredij in jih smiselno povezujejo v povedi. Znajo razširiti stavčni člen v odvisnik in obratno. Pravilno uporabljajo ločila v zloženi povedi.		
2.	PRAVOPIS, BESEDILO	20		Dijaki razlikujejo besede glede na to, kateri besedni vrsti pripadajo, poznajo osnovne vloge besed v besedilu, poznajo tudi temeljne značilnosti določene besedne vrste. Tvorijo učinkovita, ustrezna, razumljiva in jezikovno pravilna besedila.	Ločila: končna: pika, vprašaj, klicaj, tri pike; nekončna: vejica, podpičje, dvopičje, narekovaj, pomišljaj, vezaj, oklepaj. Premi in poročani govor. Načini povezovanja v besedilo; načini ponovitve v povedih; členitev po aktualnosti; vloge besedila: predstavitvena, vplivajska, izrazna, metajezikovna, govornostikovna, lepotna; slogovni	Dijaki pri pravopisnem urejanju besedil upoštevajo osnovna pravopisna pravila pri rabi ločil. Dijaki poznajo bistvene značilnosti določene vrste besedil, med danimi besedili prepoznajo določeno besedilo.	- skupinska - individualna	- ustno ocenjevanje - pisno ocenjevanje

					postopki v besedilih: obveščevalna, opisovalna in pripovedovalna, razlagalna in utemeljevalna besedila; ubeseditveno stališče.			
2.	BESEDILNE VRSTE	20		Dijaki razvijajo zmožnost poslušanja in branja raznih besedil ter zmožnost ustnega in pisnega sporočanja. Tvorijo učinkovita, ustrezna, razumljiva in jezikovno pravilna ustna in pisna besedila.	Ocena; anketa; propagandno besedilo; uradni pogovor; razprava; vabilo; zahvala; javno pismo; upravna odločba; poljudnoznanstveni članek; strokovno poročilo; esej.	Dijaki poznajo zgradbo uradne besedilne vrste in jo znajo tvoriti, poimenujejo besedilno vrsto, v vsebini zajamejo vsaj polovico smiselnih podatkov, podatke navajajo natančno, upoštevajo družbeno vlogo sporočevalca in naslovnika, istovrstnih jezikovnih napak ne ponavljajo. Dijaki poznajo bistvene značilnosti določene vrste besedil, med danimi besedili prepoznajo določeno besedilo.	- skupinska - individualna	- ustno ocenjevanje - pisno ocenjevanje
2.	JEZIK V ČASU IN PROSTORU	5		Dijaki se zavedajo pomembne vloge slovenskega jezika v svojem osebnem, družbenem in poklicnem življenju. Zavedajo se, da je	Jezik v preteklosti in jezik danes; Jezikovna kultura (slovenščina kot jezik okolja); Jezikovna politika; Položaj slovenščine v zamejstvu in	Dijak zna naštet pomembnejše mejnike v razvoju slovenskega jezika, pozna pomembnejše jezikoslovce in njihove zasluge za razvoj	- skupinska - individualna	- ustno ocenjevanje - pisno ocenjevanje

				slovenski jezik temeljna prvina njihove državljske identitete, zavedajo se pomena slovenske kulturne dediščine. S pomočjo znanja o preteklosti svoje materinščine si oblikujejo svojo narodno zavest.	izseljenstvu; slovenščina kot tuji jezik.	slovenskega jezika, zna razvrstiti (po času nastanka) pomembnejše jezikovne priročnike; pozna glavno jezikovno vprašanje posameznega obdobja v razvoju jezika.		
--	--	--	--	---	---	--	--	--

OCENJEVANJE ZNANJA:

Dijaki bodo v šolskem letu ocenjeni **vsaj dvakrat pisno in dvakrat ustno**.

KRITERIJ OCENJEVANJA:

0-49 % NZD (1)

50-63 % ZD (2)

64-77 % DB (3)

78-89 % PDB (4)

90-100 % ODL (5)

Seznam besedil za DB (izbirno):

C. Kosmač: Tantadruj

D. Jančar: Veliki briljantni valček

M. Novak: Cimre

OPOMBA: Učiteljica sama določi časovni razpored obravnave besedil domačega branja.

INDIVIDUALIZACIJA IN DIFERENCIACIJA:

Diferencirane oblike (skupinsko, individualno, v dvojicah); diferencirana/individualizirana obravnava učne snovi glede na recepcijske zmožnosti dijakov in druge posebnosti tako v fazi organizacije in izvedbe pouka kot tudi pri preverjanju in ocenjevanju znanja.

INDIVIDUALNE PRILAGODITVE:

Individualne prilagoditve po IP-ju za posameznega dijaka/dijakinjo, ki ima po ZUOPP-1 odločbo o usmeritvi. To so: učna pomoč oz. dodatna strokovna pomoč, pisno ocenjevanje v skrajšani obliki oz. podaljšan čas pisanja, napovedano ustno ocenjevanje ...